

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ МИСТЕЦТВ

УКРАЇНА І СВІТ:

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

17–18 квітня 2025 року

КИЇВ 2025

УДК 327 (477+100)
ББК 66.4

Друкується за рішенням
Вченої ради Київського національного університету культури і мистецтв
(Протокол № 14 від 10 квітня 2025 р.)

Голова редколегії:
Поплавський Михайло Михайлович, доктор педагогічних наук, професор (Україна).

Заступники голови редколегії:
Костиця Інна Олександрівна, доктор політичних наук, професор, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); Ластовський Валерій Васильович, доктор історичних наук, професор, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна).

Члени редколегії:
Бойко Людмила Павлівна, кандидат педагогічних наук, професор, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); Кочубей Лариса Олександрівна, доктор політичних наук, професор, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); Міщенко Алла Борисівна, кандидат політичних наук, доцент, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); Наконечний Володимир Михайлович, кандидат історичних наук, доцент, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна), Моравець Норберт, доктор наук, Університет Яна Длугоша в Ченстохові (Польща) Фуллер Себастьян, доктор наук, професор, академічний директор Лондонської школи бізнесу Arsley, Лондон (Великобританія); Шевель Інна Петрівна, кандидат соціологічних наук, доцент, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна).

ББК 66.4 Україна і світ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 17–18 квіт. 2025 р. М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв; редкол.: М.М. Поплавський (голова), Костиця І.О. (заст. голови) [та ін]. Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2025. 215 с.

У збірнику викладено матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Україна і світ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин». Тематика збірника має розділи, які стосуються історико-теоретичних питань міжнародних відносин; міжнародних відносин, зовнішньої політики та дипломатії; міжнародне співробітництво у сфері охорони культурної спадщини та Україна; сучасного міжнародного права; світового господарства та міжнародних економічних відносин; суспільних комунікацій та лінгвістичного забезпечення міжнародної діяльності; соціології міжнародних відносин; соціологічних досліджень в галузі міжнародних відносин; міжнародних медіакомунікацій та комунікативних технологій.

Автори публікацій несуть повну відповідальність за достовірність та оригінальність поданого тексту, правильне цитування джерел та посилання на них, а також за інші відомості. Роботи тих авторів, які не мають наукового ступеня, вченого звання, узгоджені та затверджені їх науковими керівниками.

© Київський національний університет культури і мистецтв, 2025
© Автори, 2025

УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2025

ЗМІСТ

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

Будник Сергій	Стратегічне партнерство: Китай і країни Південної Африки в контексті сучасної зовнішньої політики України	10
Голобородько Олег	Інструменти громадянської дипломатії як чинник просування національних інтересів на міжнародній арені	14
Гончаренко Анатолій	Формування балканської політики адміністрації президента США В. Клінтона, 1992-1993 рр.	17
Гордієнко Михайло	Практики невігластва сучасної зовнішньої політики США як виклик демократії	23
Дерев'янка Ігор	Політичні фактори формування асиметрії в міжнародних відносинах	31
Костиця Інна	Культурна дипломатія в умовах кризи сучасних міжнародних відносин	37

УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2025

Кравчук Олександр	Інструменти культурної дипломатії у міждержавних зв'язках Української Народної Республіки та Чехословацької республіки	40
Ластовський Валерій	Академічна культура в контексті глобалізаційних процесів	47
Маліновська Анна	Міжнародне співробітництво України у сфері охорони довкілля	50
Мельничук Олег	Чехословаччина в системі міжнародних відносин у роки Другої світової війни за спогадами Едварда Бенеша	57
Міщенко Алла	Легітимність зовнішньополітичного курсу України	62
Мурашова Ольга	Значення Віденського конгресу 1814-1815 рр. в історії європейської дипломатії	66
Фьольдварі Шандор	Візит президента В.Зеленського до Угорщини у 2024 році та перспективи співпраці з Туреччиною	70
Хмельницький Богдан	Комеморативний вимір у державоцентризму підході теорії міжнародних відносин	75

УКРАЇНА І СВІТ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин, 2025

Ціватий Вячеслав	Спортивна дипломатія як інноваційний вид сучасної галузевої дипломатії: міжнародно-політичний і регіональний дискурси	79
-------------------------	---	----

Шкуренко Олена	Роль інформаційно-аналітичної діяльності у формуванні міжнародних відносин в сучасній глобальній політиці та дипломатії	84
-----------------------	---	----

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Андрєєв Віталій	Міжнародні аспекти фінансової безпеки	90
------------------------	---------------------------------------	----

Булах Ірина, Короташ Аріна	Розвиток зовнішньо-економічних відносин у стані війни	93
---------------------------------------	---	----

Klymenko Kateryna, Ukhmal Nataliia	European integration and post-war reconstruction of Ukraine: strategic priorities for reconstruction in the face of unprecedented damage	98
---	--	----

Красношапка Євген	Механізми міжнародної фінансової допомоги за участю банків розвитку: проблеми та шляхи вирішення	101
--------------------------	--	-----

УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2025

Levkovets Nataliya	Digitalization in the international Insurance system	105
Мацука Вікторія	Торгова війна та санкції: їх вплив на міжнародний капітал	108
Фролов Андрій	Залучення міжнародних організацій до розбудови ринку зелених облігацій	114

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

Губицький Любомир, Мельник Ганна	Виклики суб'єктності держави в нових геополітичних умовах	121
Кузнецова Людмила, Маринич Данило	Міжнародно-правові засоби боротьби з корупцією	126
Мунько Анна	Демократизація в глобалізованому вимірі: напрями трансформацій	129
Підсаднюк Петро	Гуманітарна допомога міжнародного Червоного Хреста України в період російської агресії	135
Полонка Іванна	Нігілістичні тенденції в правовій поведінці українців	140
Тронц Василь, Бондаренко Степан	Формування доктрини кібермиротворчості: роль організації об'єднаних націй у запобіганні кіберконфліктам	145

УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2025

РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ

Гнатюк Володимир	Питання довіри крізь призму набутого досвіду на прикладі українських воєнних мігрантів у Польщі та Іспанії	152
Наконечний Володимир	Лемківська культурна дипломатія в повоєнний час: інформаційний аспект	156
Петрик Олег	Міжнародна взаємодія міст- партнерів: вигоди співпраці для України та ЄС	162
Pronoza Inna	Forecasting hybrid threats in the political space of modern states	166
Романюк Іван	Українсько-канадське співробітництво у 2022- 2025 рр.	169
Сірий Євген, Сіра Оксана	Нова архітектура глобалізаційних криз з викликами війни в Україні	174
Трещов Мирослав	Інструменти бюджетного федералізму задля реконструктивної відбудови України: міжнародна практика	179
Чабак Людмила	Міжнародне партнерство громад та регіональні ініціативи	183

УКРАЇНА І СВІТ:

теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2025

Morawiec Norbert, Czerniecka-Haberko Anna	«Polacy w Humanii – ukraińcy w Częstochowie: kulturowy wymiar dialogu polsko-ukraińskiego» - kilka refleksji poprojektowych	187
--	--	-----

СУСПІЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ

Гололобов Сергій	Механізми державного управління у сфері культури як інструмент забезпечення національної безпеки в умовах гібридної війни	196
Майстрок Наталія	Дослідження проблем транснаціоналізації та глобального капіталізму у сучасному соціологічному дискурсі	202
Шевель Інна	Соціальні мережі як інструмент трансформації міжнародної політики та культури	209
Yurzhenko Alona, Diahyleva Olena	English speaking sessions while the dual award programme of Kherson state Maritime Academy and University of Plymouth	213

**УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2025**

УДК 327:339.92

Губицький Любомир,
доктор історичних наук, доцент,
Державний торговельно-
економічний університет
м. Київ, Україна

Мельник Ганна,
кандидат історичних наук, доцент
Київський столичний університет
імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна

**ВИКЛИКИ СУБ'ЄКТНОСТІ ДЕРЖАВИ В НОВИХ
ГЕОПОЛІТИЧНИХ УМОВАХ**

Інституції держави реагують на новітні виклики, пов'язані із запереченням самої сутності суспільної організації, відходом від правил, пошуком нової ідеології. Політики, політичні радники, аналітики співпрацюють з структурами, що анонсували реваншизм щодо сучасного порядку. У сучасних реаліях спостерігається залучення викривленої шкали пріоритетів (економічних, політичних, стратегічних), використання симулякрів, поширення наративів типу *faled state*, синтезування позиції доречності посилення відцентрових сил, формування позиції незважання на загрозу, незапобігання загрозам у країнах, де є високий шанс початку війни.

Держава-гегемон або держава, що задекларувала прагнення зберегти своє домінування, в момент коли в світі з'явилися країни, що відкрито чи таємно пропонують діяти та діють всупереч гегемону, змушена продемонструвати піраміду пріоритетів чи правил, які підтримають власні громадяни та громадяни союзницьких держав. Віце-Президент США Джей Ді Венс на Мюнхенській безпековій конференції 14 лютого 2025 р. стверджував про те, що Європа відійшла від свободи та немає

УКРАЇНА І СВІТ:

теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин, 2025

підстав говорити про спільне бачення демократії на двох берегах Атлантики. На думку американського високо посадовця це турбує США ще більше, ніж РФ та КНР [1]. Таке сприйняття європейських реалій спонукало американців до згортання співпраці у сфері безпеки. Європейські політики отримали урок демократії, заклик від своїх американських колег, чинити за вашингтонським зразком, який містить осуд і у ньому немає підтримки. Європа зіткнулася із вимогою США стати діяльним суб'єктом власної безпеки або позбутися частини власної суб'єктності. Наскільки швидкою буде відповідь ЄС, настільки тривалішою буде споруда майбутнього порядку без дешевої безпекової парасольки США, без дешевого російського газу, без дешевих китайських товарів.

В умовах російсько-української війни, що уособлює сучасну екзистенційну війну за свободу, професор історії Єльського університету Тімоті Снайдер попереджає про наслідки вибору шляху до несвободи. На думку американського професора, в США відбувається техноолігархічний переворот, жертвами якого можуть стати і звичайні громадяни, і Д. Трамп [3]. Т. Снайдер попереджає про загрозу для американської країни, а саме: виконавча влада цілком свідомо діє, щоб знищити націю. Ймовірно, виникненню такої коаліцію ультраправого крила консервативної партії та технократів-мільярдерів посприяли переступи закону Президентом Д. Трампом, які призводили до процесу імпічменту. Ще одним прикладом нехтування закону став штурм Капітолія 6 січня 2021 р., який сам Дональд Трамп схильний вважати патріотичним актом.

Ваги набувають не факти, а тлумачення цих фактів. Таке становище ускладнюється зростанням значення знеособленого інтелекту, який сам стає продуцентом тлумачень та тлумачення тлумачень. На чолі цього процесу й виявилися техномільярдери, які зацікавлені в масштабуванні власного впливу, що в майбутньому може набути потужності більшої, ніж у ядерної зброї, оскільки матиме справу з контролем не території, не матеріальних благ, а впливом над свідомістю, поведінкою

УКРАЇНА І СВІТ: теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин, 2025

кожного, хто увійде у гру симулякрів, яка для новачків на початкових стадіях виглядає безкоштовною. Підтвердженням цього уже є конкуренція, що загострюється між техногігантами, що спеціалізуються на машинній мові, штучному інтелекті. Так, технологічні гіганти в гонитві за чистою електроенергією, яка використовуватиметься для забезпечення центрів обробки даних, пов'язаних з ШІ, на даний момент вкладають інвестиції, як наприклад, мільярдер Пітер Тіль (венчурна компанія Founders Fund) у розробку HALEU [5] – нове ядерне паливо для невеликих модульних реакторів.

Виклики для основ співіснування світового гуртожитку, пов'язані із реконструкцією, деконструкцією принципів взаємодії, що піддаються сумніву однією чи декількома співмешканців, у тому числі претендентів на світову гегемонію. Навіть політики, які вбачали переваги від співпраці з РФ, після трьох років війни Росії проти України, роблять висновки, що переповнені екзистенційним страхом перед деконструкцією Потсдамсько-Ялтинського світопорядку. Так, колишній канцлер ФРН А. Меркель певна того, що без єдності Європа може бути «стерта в порошок». Вона усвідомлює, що найважливішою підвалиною майбутнього буде Україна: «Україна повинна залишатися суверенною» [4]. На нашу думку, на порошок може перетворитися не лише Європа, але й та основа, яка закладена в її будову, а саме ідея демократії. Підтвердженням цьому є російська агресія та американський тиск. Тімоті Снайдер стверджує, що «російсько-українська війна є переломним моментом не лише для України, Європи, це переломний момент для ідеї демократії загалом» [6].

Суб'єктність держави потрапляє у смугу турбулентності разом із загрожуваними сферами людської діяльності, що залишаються надзвичайно важливими для збереження та посилення ідентичності. Незважаючи на тривалу загрозу, влада української держави не приймала необхідних рішень для подолання військової небезпеки (як мінімум до 2014 р.), ворожої культурної інвазії, загроз національній ідентичності. За умов

УКРАЇНА І СВІТ:

теоретичні та практичні аспекти діяльності у сфері міжнародних відносин, 2025

війни, катастрофічної демографічної ситуації, ознаки дисфункції держави носять заклики, схвалення щодо відмови від громадянства через особисту позицію (в інтерв'ю Президента України В. Зеленського від 15.02.2025 р.) [2]. Єдності української нації сприяє героїзм українських військових на полі бою, підтримка суспільством власної армії засобами волонтерських акцій, схвалення української діаспори, міжнародної спільноти, що виявляються у масових заходах, конкретних кроках допомоги біженцям, пораненим військовим. Потужним кроком для об'єднання українського народу й світу в ході до перемоги над російською агресією має звеличення традиції Святої Софії – Премудрості Божої та перетворення України в християнську державу. Наступними кроками для впорядкування та реконструкції світу можуть бути повернення Україні статусу ядерної держави, очолювання Україною процесу створення спільної європейської армії.

Таким чином, зловживання на національному та міжнародному рівні симулякрами ідей, дій, інституцій призводить до деконструкції світового порядку, міжнародного права, міжнародних організацій, держав. Спостерігається підтримка програм перетворення світоустрою, що характеризуються зростанням відцентрових сил і перетворенням призвідців процесу на failed state. Неправильна чи недійсна шкала пріоритетів в економічній, політичній, стратегічній сферах не лише не призводить до запобігання загрозам, а й породжує загрозу знеособлення відповідальності.

Список використаних джерел:

1. Ді Венс у Мюнхені розкритикував Європу за “обмеження свободи слова” через протидію пропаганді РФ і погодився приїхати в Росію. 14 лютого 2025. URL: <https://novynarnia.com/2025/02/14/di-vens-u-myunheni-rozkrytykuvav-yevropu-za-obmezhennya-svobody-slova-cherez-protydiyu-propagandi-rf-i-pogodyvsya-priyihaty-v-rosiyu/>

**УКРАЇНА І СВІТ:
теоретичні та практичні аспекти діяльності
у сфері міжнародних відносин, 2025**

2. Кузьменко Ю. Зеленський сказав, що українці зараз не хочуть виборів. 15 лютого 2025. URL: <https://suspilne.media/949301-zelenskij-skazav-so-ukrainci-zaraz-ne-hocut-vivoriv/>

3. Логіка руйнування США олігархами. Як їй протистояти – Тімоті Снайдер. 3 лютого 2025. URL: https://ipress.ua/articles/logika_ruynuvannya_ssha_oligarhamy_yak_iy_protystoyaty__timoti_snayder_367659.html

4. Ошуєв М. Меркель: Україна повинна залишатися суверенною країною. 10 березня 2025. URL: <https://www.dw.com/uk/merkel-ukraina-povinna-zalisatisa-suverennou-krainou/a-71892819?maca=ukr-rss-ukrnet-ukr-all-3816-xml>

5. Тарасовський Ю. Інвестор-мільярдер Пітер Тіль інвестує у виробництво ядерного палива для новітніх реакторів – FT. 30 вересня 2024. URL: <https://forbes.ua/news/investor-milyarder-piter-til-investue-u-virobnitstva-yadernogo-paliva-dlya-novitnikh-reaktoriv-30092024-23904>

6. Тімоті Снайдер: фундаментальну відповідальність за цю війну несе Китай. 15 вересня 2022. URL: <https://texty.org.ua/fragments/107733/timoti-snajder-fundamentalnu-vidpovidalnist-za-cyu-vijnu-nese-kytaj/>